

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dersim'in engebeli topografyasından kaynaklı tarımsal/bitkisel üretim çok sınırlı kalmaktadır. Dolayısıyla hayvancılık bölgenin en önemli geçim kaynağı olarak öne çıkmaktadır. Mayıs ayından Ekim ayma kadar birçok köylü hayvanlarını otlatabilmek için yaylalara ve meralara çıkmaktadır. Mera alanları hayvanların yem ihtiyacını karşılıyor olması bakımında hayvan yetiştiricileri çok önemlidir. Dersim'de mera ve yayla alanlarının sınırlı olması nedeniyle, yaylalar dışardan gelen göçer ailelere kapalıdır. Ancak son yıllarda çatışmalardan kaynaklı birçok mera ve yayla, özel güvenlik bölgesi ilan edilerek yasaklanmaktadır. Mevcut haliyle dahi Dersim'de ki ihtiyacı karşılamaktan uzak olan mera ve yaylalar, yasaklarla birleşince hayvancılıkla uğraşan çiftçileri mağdur etmektedir. Yine özellikle son yıllarda mera ve yaylalar için istenilen ihale bedellerinin fahiş derecede artması ve bir meranın kiralama bedellerinin 600 bin gibi miktarlara çıkması, ihaleye girecek üreticilere ajanlık uygulamalarının dayatılması da hayvancılıkla uğraşan köylüleri ciddi derecede olumsuz etkilemektedir. Dersim'de küçükbaş ve büyükbaş hayvan yetiştiricilerinin karşılaştıkları sorunların yerinde araştırılması ve var olan mağduriyetlerin tespit edilmesi ve giderilmesi noktasında Anayasanın 98'inci, TBMM İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırma Komisyonunun kurulmasını arz ederim.

Ant-ärl!

Alican Önlü
Tunceli Milletvekili

GEREKÇE

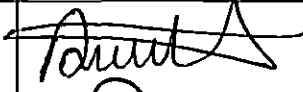
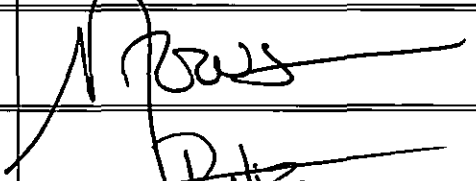
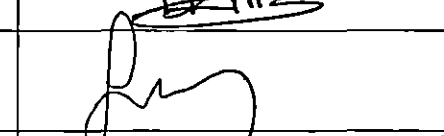
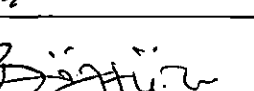
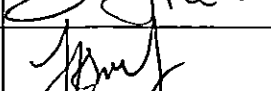
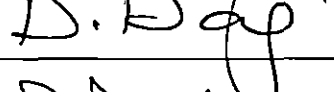
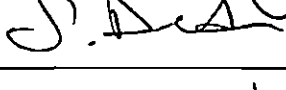
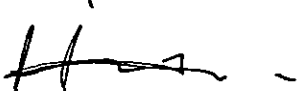
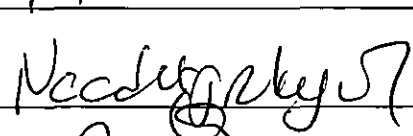
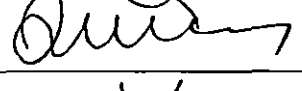
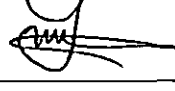
Dersim, Fırat nehrinin iki ana kolu olan Murat ve Karasu nehirlerinin arasında, etrafı Munzur ve Mercan dağlarıyla çevrili bir kenttir. Dersim coğrafyasının yüzde 70'ini dağlar oluştururken, yüzde 25'i plato kalan yüzde 5'lik alanlar ovalık alanlardan oluşmaktadır. Dersim'in engebeli topografyasından kaynaklı tarımsal/bitkisel üretim çok sınırlı kalmaktadır. Dolayısıyla Hayvancılık bölgenin en önemli geçim kaynağı olarak öne çıkmaktadır. Mayıs ayından Ekim ayına kadar birçok köylü hayvanlarını otlatabilmek için yaylalara ve meralara çıkmaktadır. Mera alanları hayvanların yem ihtiyacını karşılıyor olması bakımında hayvan yetiştiricileri çok önemlidir. Dersim'de mera ve yayla alanlarının sınırlı olması nedeniyle, yaylalar dışardan gelen göçer ailelere kapalıdır.

Ancak son yıllarda çatışmalardan kaynaklı birçok mera ve yayla, özel güvenlik bölgesi ilan edilerek yasaklanmaktadır. Mevcut haliyle dahi Dersim'de ki ihtiyacı karşılamaktan uzak olan mera ve yaylalar, yasaklarla birleşince hayvancılıkla uğraşan çiftçileri mağdur etmektedir. Ayrıca Dersim'de yapılan ve yapılmak istenen barajlar, maden ocakları, siyanürle altın arama çalışmaları ve HES'ler bölgenin ekolojisine günden güne ciddi zararlar vermekte, verimli tarım arazileri ve meraları kullanılamaz hale getirmektedir. Yine özellikle son yıllarda mera ve yaylalar için istenilen ihale bedellerinin fahiş derecede artması ve bir meranın kiralama bedellerinin 600 bin gibi miktarlara çıkması, ihaleye girecek üreticilere ajanlık uygulamalarının dayatılması da hayvancılıkla uğraşan köylüleri ciddi derecede olumsuz etkilemektedir. Hayvancılıkta en önemli girdi maliyeti yem olduğundan yetiştiriciler yazın kullandığı meralar ile bu maliyeti en aza indirmeye çalışmaktadır. Ancak mera alanlarının önemli ölçüde yasaklanması ya da fahiş fiyatlar istenmesi çiftçilerin bu maliyeti karşılayamamasından dolayı zorunlu olarak hayvancılık alanından çekilmelerine yol açmakta, haliyle hayvancılığın azalmasına neden olmakta ve köylülerin ekonomilerine ciddi derecede zarar vermektedir.

Son olarak Dersim'de yapılan mera ihalesine girmesine rağmen ihaleyi kazanamayan ve mera bulamadığı için Erzincan'da ki mera alanlarına gitmek isteyen köylüler, evrakları ve izinleri olmasına rağmen Refahiye ilçesine alınmadılar. Gece 1'de jandarmalarca durdurulan üreticiler 30 saat süre bekletildikten sonra hiçbir gerekçe gösterilmeden geri gönderildiler. Hayvanların olduğu 10 araç ve aileleri taşıyan 4 araçla, aç ve susuz saatlerce bekletilen köylülerin yaklaşık olarak 30 hayvanın öldüğü bir kısmının da hastalandığı iddia edilmektedir.

Sürü sahibi Gulabi Güler, basına yaptığı açıklamada " Dersim'de biz yaylasız kaldık. Yaylayı alan arkadaşlar aldı diğerleri de açıkta kaldı, böyle olunca da il dışına çıkmayı düşündük. Erzincan'ın Refaiye ilçesinde bir köyün muhtarı ve köylüsüyle anlaştık. Hayvanlarımızı onlara satış yapmış gibi göstererek belge düzenledik. Dün sabah hayvanlarımızı yükledik yola çıktık, gece 1'de oraya vardık. Askeriye bizi çevirdi ve bu evraklarla gidemezsiniz dedi. İlçe tarımın kontrol etmesini bekledik. Sabah ilçe tarımda ki görevliler geldi evraklarımızı kontrol etti. Herhangi bir sıkıntı olmadığını söyledi. Jandarma biraz bekleyin emir gelsin ondan sonra indirin dedi. Yayla yasağı varmış orada. Sebebinin sorduğumuz zaman cevap vermiyorlar. Biz sonradan öğrendik ki Binali Yıldırım'ın oğlunun çiftliği olduğu için bizi bırakmıyorlar. 30 tane hayvanım yolda susuzluktan açlıktan öldü. Mağdur olduk 2 gündür hayvanımızı sağamıyoruz." dedi.

- Dersim’de, tarımsal üretim ile birlikte hayvancılık, belki de tarihin en derin krizlerini yaşamaktadır. Bugün yaşanan krizin temelinde tarım ve hayvancılığın 1980’li yıllardan itibaren çözülemeyen ve çözülemediği için de biriken sorunlardan kaynaklanmaktadır. Dersim’de küçükbaş ve büyükbaş hayvan yetiştiricilerinin yaşadıkları sorunların araştırılması, gereken önlemlerin alınması ve oluşan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla Meclis Araştırma Komisyonunun kurulmasını elzemdir.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	EROL KATIRICIOĞLU	İSTANBUL	
3	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
4	MEHMET RUŞTU TİRYAKİ	BATMAN	
5	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
6	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	
7	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
8	RIDVAN TURAN	MERSİN	
9	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
10	OYA ERSOY	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
13	SAİT DEDE	HAKKARİ	
14	PERO DUNDAR	MARDİN	
15	SIDIK TAŞ	SİİRT	
16	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
17	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
18	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
19	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
20	TAYİP TEMEL	VAN	